

[Carsten Raft.]

en helt forkert belysning at give af den tids forsvarspolitik. Det er rigtigt, at det i det øjeblik, man stillede Danmark overfor en stormagt, ville være en fuldkommen overmægtig situation, men alle regnede jo med, og det viste sig at være rigtigt, at krisen for Danmarks vedkommende kun ville komme under en krig, hvori andre styrker og andre magter var implicerede, og da er det en kendsgerning, at så kan der ikke være tale om styrke mod styrke; men med hensyn til vor forsvarspolitik har der altid været tale om et balanceforhold.

Det er en kendsgerning, at vigtige politiske beslutninger i Tyskland blev udsat under den første verdenskrig, fordi man ikke ønskede at få en konflikt med Nordens stater — og deriblandt det ganske vist meget svage Danmark. Ja, det er igen generalfeltmarskal Ludendorff, der har udtalt det; navnet klinger vel ikke godt, men det er dog alligevel en fagmand.

Der er imidlertid ikke nogen grund til at tage med forsigtighed på udtalelser fra de officerer, der ledede angrebet på Danmark. Det er, om jeg så må sige, „berufsofficerer“ — for at bruge deres eget udtryk. Det er folk fjernt fra politik, folk, som foretager en fuldkommen saglig vurdering, og som siger deres saglige mening om tingene. Jeg synes nok, at det ved betragtningen af, hvad dansk militærvæsen kunne være dengang, er værd at være klar over, at den tyske generalstabschef, generalfeltmarskal Kaupisch, var stærkt imod aktionen, og han var det simpelthen af den grund, at han mente, at en ekspedition mod Danmark og Norge ville beslaglægge større styrker, end han kunne undvære. På det tidspunkt opmarcherede man mod vestfronten og skulle dør til at tage det store afgørende slag. Han frarådede bestemt, men særlig hævdede han, at der var brug for større styrker, end han som ansvarlig sagkyndig kunne undvære. Der foreligger en ganske klar udtalelse om ekspeditionens karakter af stabschefen for ekspeditionen, og han siger, at en af de mest afgørende forudsætninger for, at felttoget kunne lykkes, var, at Danmark blev besat hurtigt og fuldstændigt. Men ganske særlig lægger jeg her vægt på en udtalelse fra selve chefen, general Kaupisch, som i et interview

i „Berlingske Tidende“ i efteråret 1945 siger, at de flyvemaskiner, der blev sat ind mod Norge, måtte have Aalborg flyveplads til rådighed, inden der var gået to døgn efter aktionens start, og han siger desuden, at det var hans overbevisning, at hvis hans angreb var blevet opholdt blot 8—10 dage, ville hele felttoget — foretagendet kalder han det — mod Norge have været uigenneførligt.

Jeg synes ikke, at vi her bevæger os i billedet af en vældig stormagt, der i ro og mag knuser en lille magt. Vi bevæger os i billedet af et meget energisk foretagende, der skal lykkes på forbløffende kort tid, og vi kan vel nok være enige om, at det har kunnet inspirere dem, der startede foretagendet, at det var så nemt at få det til at lykkes, og at selv de styrker, vi havde, med det korte spænd af dage, der var tale om, måske kunne have haft deres betydning. Situationen er i virkeligheden, at de militære sagkyndige måtte have Danmark i løbet af ganske få dage, og at de på det tidspunkt havde deres styrker opmarcherede til et afgørende slag.

Jeg spørger, om Hitlertyskland kunne have tålt at få en halvfiasko imod Norden på det tidspunkt, da man startede det største slag, der endnu havde været tale om. Der er ikke tale om den store og den lille alene; der er tale om balance midt i en stor kamp og en afvejning for eller imod hos dem, der skal beslutte, hvorvidt de tør forstyrre balancen eller ej.

Derfor er billedet et andet end det, det ærede medlem hr. Skytte gav os. Jeg vil ikke skabe et billede af en tapper landsoldats forsvar her i Danmark, en indsats, der kunne klare enhver situation, ingenlunde, men jeg vil bare forsøge at tegne situationen op, sådan som den var, og som jeg mener den ofte bliver fortegnet. Jeg kan godt indrømme, at et isoleret dansk forsvar — general With indrømmede det få år efter — var ved at blive en umulighed overfor den kolossale teknik; men det interessante er, at nu, da vi ikke har det isolerede nationale forsvar, men det stærke internationale forsvar, med flere verdenshave som dybde, med en hel verdensdel som front, nu vil de radikale heller ikke være med. Jeg vil godt indrømme, at hos mig har også tanken, hvad kan det nytte, rådet; selvfølgelig, den var